

**ПРОБЛЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО РОСЛИННИЦТВА
ОРГАНІЧНИМИ ДОБРИВАМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ
З ЗАСТОСУВАННЯМ ЕНЕРГОРЕСУРСОЗАОЩАДНОЇ
БАГАТОСТАДІЙНОЇ БІО- І ТЕПЛОТЕХНОЛОГІЇ**

**Кремньов В'ячеслав Олегович, Корбут Н.С.,
Стецюк В.Г., Колесник В.М.**

*Інститут технічної теплофізики НАН України
тел. (044) 424 1156, e-mail: kremnev@ukr.net*

Мета. пришвидшення виробничого процесу компостування і підвищення якості продукції.

Результати роботи.

На сьогодні Україна посідає чи не останнє місце у Європі щодо застосування у рослинництві органічних добрив. Якщо взяти до уваги, за часів колишнього СРСР, доля органічних добрив (у перерахунку на NPK) від загальної кількості досягала 45%, а на сьогодні нижче 1%. Відповідно, відбулося значне зниження вмісту гумусу у орних землях.

На наш погляд, для сучасних умов України, єдина технологія виготовлення органічних добрив, яка може бути прийнятною з комерційних організаційних і екологічних міркувань – це сучасне прискорене компостування у польових умовах.

Ми впроваджуємо компостування у польових умовах за допомогою самохідного ворошителя на гусеничній ході.

Вологість компостів 40÷45%. При одержанні 1 т сухого гранульованого компосту, кількість води, що підлягає випаровуванню у 4 ÷ 5 разів менша, ніж при виробництві, наприклад, із нативного курячого посліду.

ІТТФ НАН України відповідно до замовлення фермерської фірми «Вейсіті» за грантом Канади проводиться розробка технології і устаткування виробництва компостів у польових умовах з застосуванням самохідних ворошителів та спеціалізованих вітчизняних бактерійних препаратів.

Висновок.

1. Розроблено багатостадійний технологічний процес підготовки робочих рідин для рівномірного зрошування часток біомаси, що компостується.

2. Комплект навісного устаткування на самохідний ворошитель компосту для забезпечення тонкого диспергування робочих рідин і рівномірного змочування ними часток біомаси під час її обробки ворошителем.